

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2020-07-29 Nr. 4D-2021/2-605
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje gautas X (toliau citatose ir tekste vadinama – Pareiškėja) 2021-04-19 skundas dėl Radviliškio rajono savivaldybės (toliau citatose ir tekste vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant jos 2020-12-17 prašymą, susijusį su galimai namo (esančio S. Dariaus ir S. Girėno <...>, Radviliškyje; toliau citatose ir tekste vadinama – Namas) renovacijos metu padarytu nelegaliu prisijungimu prie vandens tiekimo įrenginių.

2. Pareiškėja skunde rašo:

2.1. „[...] kreipiuosi dėl Savivaldybės administracijos ir / ar jos direktorės J. M. neteisėtų veiksmų, tai yra neveikimo. Skundžiamas yra 2021-01-18 raštas Nr. S-135 (28.2) [toliau citatose ir tekste vadinama – Atsakymas] į mano 2020-12-17 pareiškimą [toliau citatose ir tekste vadinama – Prašymas] bei kiti veiksmai, kuriuos darė jos vadovaujamos institucijos darbuotojai ar Savivaldybės įmonių atstovai“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

„Minėtu Prašymu kreipiausi į Savivaldybės administraciją prašydama išsiaiškinti, kodėl mano bute [toliau citatose ir tekste vadinama – Butas] sukasi skaitikliai, nors vandenį leidžia kaimyniniame bute, kai man priklausančiame Bute nėra leidžiamas vanduo nei vonioje, nei virtuvėje, nei tualete. Man atsiųstas Atsakymas [...] nėra pagrįstas faktinėmis aplinkybėmis, tai yra neatkreiptas dėmesys į tai, kad Namo administratoriaus [UAB] „Y“ [toliau citatose ir tekste vadinama – Administratorius] sudaryta komisija [toliau citatose ir tekste vadinama – Komisija] 2020-07-28 nustatė faktą, tai yra, cituoju, Bute sukasi šalto bei karšto vandens vonios ir virtuvės stovų skaitikliai, kai leidžia vandenį 27 bute (citos pabaiga).“

2.2. „Atskirai noriu Jus informuoti, kad 2017 metais buvo atliktas Namo renovacijos projektas [toliau citatose ir tekste vadinama – Renovacija]. Renovacijos administratorius buvo Savivaldybės įmonė „Z“ [toliau citatose ir tekste vadinama – RŠĮ], kurią atstovavo inžinierius V. M. Renovacijos metu buvo pakeisti šalto ir karšto vandens tiekimo vamzdžiai Namo viduje, taip pat ir Bute. Laikantis Renovacijos projekto buvo atstatytas dar vienas vandens stovas tualete, o darbus atliko rangovo ar jo pasamdyti santechnikai. Po kurio laiko pastebėjau, kad Bute sukasi vandens skaitikliai, nors neleisdavau vandens. Turiu pagrįstą įtarimą, kad Renovacijos metu santechnikai galėjo netinkamai sujungti vamzdžius, ko pasėkoje kaimyniniame bute leidžiant vandenį pas mane sukasi skaitikliai.

Todėl su aukščiau minėtu Prašymu kreipiausi į Savivaldybės administracijos direktorę. Pareiškime stengiausi paaiškinti, kad Renovacijos metu galėjo būti padarytas nelegalus prisijungimas ne tik prie man priklausančių vandens tiekimo vamzdžių, bet ir prie Namo pagrindinių įvadų.

Pas mane į namus, tai yra Butą, 2021-04-15 atvyko [...] Savivaldybės administracijos Statybos ir viešosios tvarkos skyriaus vedėjo pavaduotojas V. Š. su kitais asmenimis iš [Savivaldybės įmonės „T“; toliau citatose ir tekste vadinama – RVI] ir Administratoriaus. Valdininkas netinkamai atliko savo pareigas ir nesivadovavo teisės aktais bei pareiginiiais nuostatais, todėl tyrimas buvo atliktas netinkamai, neišsamiai ir neobjektyviai bei paviršutiniškai. Nors jam buvo nurodyta, kad kaimyninio buto savininkai gali vandenį imti vamzdžiais, kurie yra sienų viduje ir lengvai nepastebimi, tačiau jis nurodė, kad akivaizdžių požymių dėl galimos vandens vagystės ir kurie patvirtintų mano teiginius nėra.

Anksčiau jis parengė skundžiamą Atsakymą, kuriame [...] nebuvo išnagrinėta, kodėl kaimyniniame bute leidžiant vandenį esant tam tikroms aplinkybėms pas mane Bute sukasi vandens skaitikliai. [...]. Tik Administratoriaus darbuotojai ir Renovacijos administratoriaus RŠĮ atstovai gali atlikti tinkamą tyrimą, kas yra padaryta su minėtais vamzdžiais. Tačiau esu kaltinama tik aš, nors pakeitimai padaryti Renovacijos projekto įgyvendinimo metu.“

2.3. „Papildomai pažymiu, kad minėtas valdininkas tvirtino prižiūrintis ir kontroliuojantis tiek Savivaldybės įmones, tiek [...] Administratorių. Skundžiamame Atsakyme neatsižvelgta į faktines aplinkybes, nėra teisės aktų nuorodų, jis nepagrįstas.

Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai prižiūri Savivaldybės įmones RŠĮ ir RVI, bei į tai, kad Savivaldybės administracija privalo kontroliuoti Administratoriaus veiklą, manau, kad Savivaldybės administracijos direktorė [...] privalėjo teisės aktų nustatyta tvarka atlikti tyrimą ir išsiaiškinti mano Prašyme išdėstytas aplinkybes dėl galimos vandens vagystės.“

3. Skunde prašoma Seimo kontrolierės: „pripažinti mano skundą pagrįstu, įpareigoti Savivaldybės administraciją iš naujo atlikti tyrimą dėl Prašyme išdėstytų aplinkybių.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Iš kartu su skundu pateiktų dokumentų nustatyta:

4.1. Prašymo kopija Seimo kontrolierei nepateikta;

4.2. Atsakyme (aktualiais šiam tyrimui klausimais) pažymėta:

4.2.1. „3. 2020-07-16 kažkas galimai neteisėtai prisijungė prie Jūsų Bute esančio šalto vandens vamzdyno.“

„Savivaldybės administracijos Statybos ir viešosios tvarkos skyriaus vedėjo pavaduotojas apžiūrėjo Bute įrengtą šalto vandens tiekimo vamzdyną ir tualetu ventiliacijos angą ir surinko informaciją iš atsakingų institucijų (RVI, RŠĮ, Administratoriaus)“;

4.2.2. „Atsakydami į Prašymą, teikiame Jums šią informaciją:

„[...] 3. Savo Prašyme teigiate, kad 2017 metais, vykdant Renovaciją, Jūsų Butui buvo atstatytas tualetu vandens tiekimo stovas ir nuo to momento turite įtarimų, kad tuo metu galimai kažkas neteisėtai prisijungė prie Bute esančio šalto vandens tiekimo vamzdyno.“

„Apžiūros metu akivaizdžių neteisėtų prisijungimų prie Bute įrengto šalto vandens tiekimo vamzdyno nenustatyta, tačiau pažymėtina, kad ne visur galima atlikti vizualinę apžiūrą, nes dalis vamzdynų paslėpta po grindų apdaila ar sienose.“

„Vadovaujantis atsakingų institucijų pateiktais šalto ir karšto vandens suvartojimo duomenimis, akivaizdžių vandens suvartojimo kiekių padidėjimo taip pat nenustatyta [...]“ (vidutinis karšto vandens suvartojimas per mėn. m³: 2017 m. – 2,917; 2020 m. – 2,9; vidutinis šalto vandens suvartojimas per mėn. m³: 2017 m. – 2,750; 2018 m. – 2,917, 2019 m. – 2,667; 2020 m. – 3,167);

4.2.3. „Jeigu turite nustačiusi akivaizdžių neteisėto prisijungimo prie Jūsų Buto vandens tiekimo vamzdyno įrodymus, patariame Jums kreiptis į policiją su pareiškimu dėl turto vagystės.

Išaiškėjus naujoms aplinkybėms ar turint nusiskundimų, maloniai prašome kreiptis į Savivaldybės administraciją. [...]“;

4.4. Administratoriaus statinio numatomų atlikti darbų ir defektavimo 2020-07-28 akte Nr. DA350994 (toliau citatose ir tekste vadinama – Aktas), be kita ko, nurodyta:

4.4.1. „Apžiūros tikslas. Bute sukasi šalto bei karšto vandens vonios ir virtuvės stovų skaitikliai, kai leidžia vandenį 27 bute. [...]“.

Apžiūrėti objektai (sistemos)	Pastebėti defektai, deformacijos, gedimai	Rekomenduojami darbai defektams pašalinti
Pastatų techninės priežiūros prevencinė paslauga šalto vandens ir nuotekų sistemos prevencinė priežiūra [...].	Bute sukasi šalto bei karšto vandens vonios ir virtuvės stovų skaitikliai, kai leidžia vandenį 27 bute.	Nustatyta, kad Buto gyventojas [Pareiškėja] vonios stovą sudubliavo su virtuviniu, tai yra Buto problema. Administratoriaus priežiūros riba iki vandens skaitiklių. [Buto] Virtuviniame stove atjungus nuo vonios ventiliais skaitikliai nebesisuka, kai leidžia vandenį 27 bute.

4.4.2. „Komisija atsižvelgdama į apžiūros metu nustatytus Namų (bendrojo naudojimo objektų) defektus, konstatuoja, kad nurodytos Namų (objekto) sistemos neatitinka STR 1.07.03.2017 „Statinių naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Reglamentas) įtvirtintų daugiabučio gyvenamojo namo privalomųjų reikalavimų visumos. [...] (Komisija) rekomenduoja nedelsiant organizuoti sprendimo, dėl privalomųjų reikalavimų neatitinkančių Namų bendrojo naudojimo objektų defektų pašalinimo, priėmimą bei pašalinti užfiksuotus defektus. Pridedama. Numatomų atlikti darbų ir defektavimo aktas su preliminariomis defekto (ų) šalinimo, remonto kainomis“;

4.5. RVĮ direktoriaus 2020-07-30 rašte Nr. S-327, adresuotame Pareiškėjai (toliau citatose ir tekste vadinama – RVĮ raštas), pažymėta: „Informuojame, kad Komisija 2020-07-28 vykdė Buto geriamojo vandens tiekimo vidaus tinklų apžiūrą. Komisija nustatė, kad Buto vidaus tinklai neatitinka Reglamente įtvirtintų reikalavimų. Prašome nedelsiant pašalinti Komisijos nustatytus defektus, kurie gali daryti įtaką tiekiamo geriamojo vandens apskaitos prietaiso rodmenų teisingumui“ (kartu Pareiškėjai pateikta defektavimo akto Nr. DA30994 kopija).

5. Seimo kontrolierė, atsižvelgdama į pirmiau nurodytas aplinkybes kreipėsi į Savivaldybę, prašydama pateikti motyvuotus paaiškinimus: dėl Savivaldybės bei RŠĮ dalyvavimo Renovacijos procese, dėl Savivaldybės vykdomos RŠĮ veiklos kontrolės; ar Savivaldybės administracija, nagrinėdama Prašymą, patikrino visą jame pateiktą informaciją apie galimus pažeidimus, atliko visas Savivaldybės administracijos funkcijas, susijusias su Prašymo turiniu, pateikė Pareiškėjai motyvuotus paaiškinimus, t. y.: ar buvo atlikta statinio (Namų, jo dalies) naudojimo priežiūra Reglamente nustatyta tvarka, surašytas atliekamos statinio techninės priežiūros patikrinimo aktas, kuriame būtų nustatyti galimi Namų bendrojo naudojimo objektų techninės priežiūros trūkumai teisės aktuose nustatyta tvarka, pateikti reikalavimai Namų techniniam prižiūrėtojui, vykdyta reikalavimų įgyvendinimo kontrolė ir kt. (kartu pateikiant informaciją, dokumentus apie paskutinį kartą (iki Prašymo gavimo) atliktos statinio techninės priežiūros rezultatus). Jeigu ne – nurodyti priežastis ir nustatyta tvarka atlikti statinio naudojimo funkciją; kokias konkrečias funkcijas vykdydamas ir kokių konkrečių teisiniu pagrindu Savivaldybės atstovas dalyvavo Pareiškėjos Bute atliekamame patikrinime, kuris nurodytas Atsakyme, koks Savivaldybės administracijos dokumentas patvirtina šias aplinkybes; ar Savivaldybės administracijos pareigūnai nustatė, kad Pareiškėjos keliamą problemą nėra susijusi su Namų bendrojo naudojimo objektų naudojimu ir kad dėl to jos sprendimas nėra Administratoriaus pareiga (pateikite konkretų dokumentą); kieno pareiga patikrinti tai, kas nebuvo patikrinta vizualinės apžiūros metu („dalis vamzdinių paslėpta po grindų apdaila ar sienose“), ar tai Administratoriaus, RŠĮ arba kieno nors kito pareiga – pateikite motyvuotus paaiškinimus ir informuokite, kodėl tokie paaiškinimai nebuvo pateikti Atsakyme; kam konkrečiai, apžiūros metu nustatytus Namų (bendrojo naudojimo objektų) defektus, rekomenduota „nedelsiant organizuoti sprendimo, dėl privalomųjų reikalavimų neatitinkančių Namų bendrojo naudojimo objektų defektų pašalinimo, priėmimą bei pašalinti užfiksuotus defektus“ (patikslinti, kokius defektus, ar šiuos defektus Savivaldybės administracija nustatė atlikdama statinių naudojimo

priežiūros funkciją, Namu techninės priežiūros patikrinimą); ar buvo patikrintos Pareiškėjos nurodomos aplinkybės, susijusios su Renovacijos vykdymu, ar Namu 27 bute nėra prisijungimo prie vandens tiekimo įrenginių pažeidimų; kokių teisinių pagrindų, 2020-07-30 RVĮ direktoriaus rašte Nr. S-327 nurodyta Pareiškėjai „nedelsiant pašalinti Komisijos nustatytus defektus, kurie gali daryti įtaką tiekiamo geriamojo vandens apskaitos prietaiso rodmenų teisingumui“, Atsakyme pasiūlyta Pareiškėjai pačiai „kreiptis į policiją su pareiškimu dėl turto vagystės“; pateikti motyvuotus paaiškinimus dėl Pareiškėjos Seimo kontrolieriui nurodytų aplinkybių: Atsakymas „nėra pagrįstas faktinėmis aplinkybėmis“, nėra teisės aktų nuorodų ir kt.; atsižvelgus į pirmiau pateiktus Seimo kontrolierės prašymus, patikrinus visas Prašyme nurodytas aplinkybes, prireikus, nustatyta tvarka atlikus reikalingas Prašymo nagrinėjimui Savivaldybės administracijos funkcijas ir ėmusius priemonių Pareiškėjos keliamai problemai spręsti, pateikti Pareiškėjai kartotini Savivaldybės administracijos atsakymą, atitinkantį išsamumo principų reikalavimus, motyvuotą Savivaldybės administracijos nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir konkrečiomis teisės aktų nuostatomis (Seimo kontrolieriui – jo kopiją); be to, pateikti Seimo kontrolieriui Prašymo kopiją ir kt.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

6. Iš Savivaldybės Seimo kontrolieriui pateiktų informacijos, paaiškinimų, dokumentų nustatyta:

6.1. „2013-07-25 Radviliškio rajono tarybos sprendimu T-565 buvo patvirtinta Radviliškio rajono savivaldybės energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programa ir programos įgyvendinimo administratoriumi paskirta RŠĮ [...]. 2013-08-07 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-818-(8.2) sudaryta Radviliškio rajono savivaldybės energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose programos įgyvendinimo priežiūros komitetas [...].“

6.2. „Namu statinio techninės priežiūros patikrinimai buvo atlikti 2014-05-26 [...] ir 2021-07-09 [...]“:

6.2.1. „2014 metų statinio techninės priežiūros patikrinimo metu buvo nustatyti Namu konstrukcijų ir inžinerinių sistemų trūkumai. Bendrojo naudojimo objektų (toliau vadinama – ir BNO) valdytojas Administratorius įgaliotas atlikti BNO priežiūrą, kiek tai numato LRV 2015-08-05 nutarimu Nr. 831 patvirtinti „Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatai“ [toliau citatose ir tekste vadinamam – Administravimo nuostatai]. Namu Renovacija buvo atliekama 2015–2016 metais. Nuo Renovacijos pabaigos iki 2020-07-12 gyventojų pranešimų / skundų dėl BNO defektų gauta nebuvo“;

6.2.2. „2021-07-09 atlikto statinio techninės priežiūros patikrinimo metu jokių BNO defektų / trūkumų nenustatyta“ (statinio techninės priežiūros patikrinimo 2021-07-09 aktas Nr. 15; toliau citatose ir tekste vadinama – Aktas-2).

Akte-2, be kita ko, pažymėta: „3 [...] konstrukcijų ir inžinerinių sistemų būklė tokia: gera. [...]. 4. Techninio prižiūrėtojo veiklos aprašymas ir įvertinimas: [...] 4.2. periodinių ir specializuotų apžiūrų atlikimas ir jų išvadų vykdymo organizavimas atliekamos 4.3. remonto būtinumas ir jo organizavimas. Visus planuojamus remonto darbus suderinti su Namu atstovais arba gyventojais. [...].“

6.3. „Pareiškėjos paminėtas Savivaldybės atstovas dirba Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Statybos ir viešosios tvarkos skyriuje (toliau – Savivaldybės skyrius). Pareiškėjos kvietimu lankėsi Bute vykdydamas savo tiesiogines pareigas ir Savivaldybės skyriui pavestus uždavinius, bei funkcijas (nuoroda – <https://www.radviliskis.lt/lit/Statybos-ir-viesosios-tvarkos-skyriaus-funkcijos-ir-kompetencijos/1>): - prižiūri ir kontroliuoja butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų BNO administratorių veiklą, susijusią su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu; - nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus ir skundus, rengia jiems atsakymus, teikia konsultacijas; statinių naudojimo priežiūros srityje: - atlieka kitas statinių,

kurių naudojimo priežiūrą vykdo Savivaldybės administracija, naudojimo priežiūros funkcijas; - kaupia informaciją apie statinių naudojimo priežiūrą, nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų skundus dėl netinkamos statinių priežiūros, konsultuoja statinių techninės priežiūros ir naudojimo klausimais.“

6.4. 2020-12-16 Prašyme („Pareiškimas dėl padarytos žalos“) aktualiais šio skundo tyrimui klausimais nurodyta:

„Gyvenu Bute jau 15 metų, bet kaimynų nusikaltimų vis dar daugėja. [...] 2020-07-16 pastebėjau, kad greitai sukasi tualete prie vamzdynų pritvirtinti vandens skaitikliai. Patikrinusi visus čiaupus įsitikinau, kad vanduo niekur neteka ir nelaša. Paskambinau RVĮ [...]. Patikrinę skaitiklius pasakė, kad jie yra geri [...]. Kada atsuko vandenį 27 bute, mano Bute sukosi skaitikliai. Pasakė, kad grįžtant užeis į mano Butą, [...] nebeužėjo, paskambino darbuotojui, kuris buvo pasilikęs pas mane Bute ir pasakė, kad išeitų į lauką. Aš supratau, kad kažkas yra slepiama ir nenorima man sakyti. [...] 2020-07-28 dieną buvo atvykę vandens skaitiklius ir vamzdžių sujungimus apžiūrėti Komisija. Keli Komisijos atstovai užlipę į 27 butą, o kiti pasiliko prie skaitiklių mano Bute. Nustatė, kad vandenį leidžiant 27 bute, o skaitikliai sukasi Bute.“

2005-09-15 – Man atsikėlus gyventi į Butą vandenį prisijungiau prie vieno stovo, kuris stovėjo vonioje ir po grindimis palei sieną buvo nutiestas vamzdis į tualetą, skalbimo mašiną ir virtuvę. [...] Kai 2017 m. vyko Renovacija aš paprašiau, kad man prijungtų vamzdžius iš 1 aukšto kaip yra pagal Namu projektą taip ir buvo padaryta. [...] Beveik esu įsitikinęs, kad prie mano vamzdžių yra prijungtas nelegalus vamzdis ir pamačiau sujungtus vamzdžius kurie buvo sujungti Renovacijos darbuotojo. Labai prašau išaiškinti šią situaciją ir nustatyti žalą.“

6.5. „Savivaldybės skyriaus darbuotojui, vadovaujantis pareiškėjos Prašymu (pridedama), apsilankius Bute ir atlikus pirminę apžiūrą, buvo nuspręsta ruošiant Atsakymą [...] Pareiškėjai surinkti visus su Pareiškėjos keliamu klausimu susipažinusių įstaigų turimą informaciją ir papildomai atlikti Pareiškėjos šalto / karšto vandens suvartojimo statistinę analizę.“

Atsakyme išdėstyti argumentai, kurie buvo puikiai žinomi Pareiškėjai, nes Administratoriaus, RŠĮ ir RVĮ atliktų patikrinimų, pagal atskirus Pareiškėjos pranešimus paminėtoms įmonėms, išvados / atsakymai Pareiškėjai jau buvo pateikti.“

„Savivaldybės skyriaus darbuotojo apžiūros išvadose (Atsakyme) ir visų paminėtų atsakingų institucijų konstatuota, kad Pareiškėjos keliamą problemą nėra susijusi su Namu BNO naudojimu, ir raštu, bei ne vieną kartą – žodžiu, Pareiškėjai buvo rekomenduota tvarkyti savo Buto vidaus vandens tiekimo vamzdyną.“

6.6. RŠĮ ir RVĮ pateikė papildomus paaiškinimus dėl Pareiškėjos skunde Seimo kontrolieriui keliamos problemos:

6.6.1. RŠĮ 2021-07-07 rašte Nr. RB-IR-21-002211 pažymėta:

„Administratorius reaguodamas į Pareiškėjos registruotą užklaušą, kurioje teigia, jog Buto vandens apskaitos prietaisai sukasi Pareiškėjai vandeniui nesinaudojant, 2020-07-22 ir 2021-07-28 inicijavo bendro naudojimo vandens stovų patikrinimus (Apžiūros aktas Nr. DA304225 ir Aktas). Nustatyta, jog III-ios laiptinės butuose Nr. 21, 27, 30 bendro naudojimo šalto vandens sistema sumontuota technologiškai. Administratorius patikrinimų metu užfiksavo, jog problema yra Pareiškėjos Bute už apskaitos prietaisų (skaitiklių) dėl netinkamai sumontuotų vamzdynų. Pažymime, kad dėl Pareiškėjos aukščiau minimos problemos RVĮ 2020 m. pavasarį organizavo komisiją. Į komisiją buvo pakviestas ir Administratoriaus atstovas. Komisijos metu nustatyta, jog Bendro naudojimo inžinierinė sistema sumontuota tinkamai. Atkreipiame dėmesį, kad RVĮ apžiūros akto Administratoriui nėra pateikęs, tad dėl apžiūros akto pateikimo rekomenduojame tiesiogiai kreiptis į minimą bendrovę.“

Atkreipiame dėmesį, jog Namu atnaujinimo (modernizacijos) projektą vykdė RŠĮ. Administratorius ar jo įgalioti asmenys viso projekto metu komisijose, jei buvo kviečiami, dalyvaudavo. Pažymime, kad Administratorius minėtame Bute už apskaitos prietaisų (skaitiklių) santchnikos darbų neorganizavo ir neatliko. Remiantis išaiškinimu, Administratorius nei už Bute Pareiškėjai priklausančių vamzdynų remonto darbus, nei už Namu atnaujinimo (modernizacijos)

metu atliktus remonto darbus, atsakomybės neprisiimame. Papildoma informuojame, jog šiuo metu Administratorius organizuoja virtuvės bendro naudojimo nuotekų stovo remonto (keitimo) darbus. Atliekant minimus darbus, bus atidengta apdaila. Tokiu būdu apžiūrėsime, ar po apdaila vamzdynai sumontuoti technologiškai. [...]“;

6.6.2. RVĮ 2021-07-08 Savivaldybės administraciją informavo, kad „2020-07-20 RVĮ gavo Pareiškėjos telefonu perduotą pranešimą, kad jos Bute, nevarojant vandens, geriamojo vandens apskaitos prietaisas rodo vandens vartojimą. Tą pačią dieną nuvykę šaltkalviai-kontrolieriai apskaitos prietaiso gedimo nenustatė, pažymėjo, kad Bute galimai yra neteisingai pajungti prieinamo vandens tiekimo stovų būsto vandens ėmimo taškai. 2020-07-23 RVĮ gavo Pareiškėjos raštą, kuriame teigia, kad kaimynai iš jos Buto neteisėtai vartoja vandenį. Geriamojo vandens tiekėjas, RVĮ, Buto vidaus tinklų neeksploatuoja, neprižiūri (Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymas 2021-07-10 Nr. IX-433, suvestinė redakcija nuo 2020-01-04, 5 straipsnis, 2 ir 3 punktas). 2020-07-28 RVĮ atstovai, kartu su Administratoriaus atstovais (kurie eksploatuoja šio Namo vidaus geriamojo vandens tiekimo tinklus) nuvyko nustatyti gedimo. Šio Namo kiekviename būste yra įrengti du geriamojo vandens tiekimo stovai. Buvo nustatyta, kad yra neteisingai Bute geriamojo vandens ėmimo taškai prijungti prie stovų. [...]“

6.7. „Visas vandens tiekimo vamzdynas esantis už apskaitos prietaisų (Buto viduje) priklauso išskirtinai Buto savininkui. Esant bet kokio pobūdžio problemai su Buto vidaus vamzdynu sprendimus gali priimti tik Buto savininkas (vamzdyno tiesimas, perdarymas, apdailos griovimas ir pan.). Visos kompetentingos tarnybos (Administratorius, RŠĮ ir RVĮ) Pareiškėjai pateikė rekomendacijas ar įpareigojimus dėl vandens apskaitos problemų pašalinimo. Analogiška išvada Pareiškėjai buvo pateikta ir Savivaldybės skyriaus darbuotojo, o dėl to, kad „dalis vamzdynų paslėpta po grindų apdaila ar sienose“, Savivaldybės skyriaus darbuotojas papildomai atliko ir suvartojimo statistikos analizę, kuri jokių galimos vandens vagystės neparodė.“

6.8. Seimo kontrolieriaus cituojama Akto dalis (po lentele) yra tik tokių aktų formos sudedamoji dalis, kuri vienodai kartojasi visuose Administratoriaus defektiniuose aktuose ir šiuo konkrečiu atveju jokios įtakos neturi, nes nustatytas trūkumas yra Buto vidaus problema (kas ir užfiksuota pačiame Akte [...]).“

6.9. „Renovacijos projektu buvo numatyta ir keičiama Namo bendrojo naudojimo karšto vandens ir šildymo sistemos vamzdynai. Dar iki Renovacijos, Pareiškėjos teigimu, 2005 metais, jos pačios iniciatyva, buvo panaikinti (virtuvės / san. mazgo) šalto ir karšto vandens tiekimo stovai, kurie iki Pareiškėjos buto (2 aukšte), jos pačios prašymu, buvo atstatyti vykdomos Renovacijos metu. 3 ir 4 aukštai šių konkrečių stovų atstatyti nenorėjo (paminėti stovai 3 ir 4 aukšte neegzistuoja ir šiandien). Pridedamas statybos rangos pridavimo–perdavimo akto priedas, kuriame gyventojai pasirašė, kad pretenzijų neturi [...]“;

6.9.2. „Renovacijos metu atstatyti virtuvės / san. mazgo šalto / karšto vandens tiekimo stovai buvo tiesiog prijungti prie jau esamo Buto vidaus šalto / karšto vandens vamzdyno, kuris savo ruožtu buvo prijungtas prie kitų šalto / karšto vandens tiekimo stovų.“

„Toku būdu bet kuris Buto viduje esantis vandens vartotojas (čiaupas, klozetas, skalbimo mašina ir t. t.) vandenį galėjo pasiimti tiek iš vieno, tiek ir iš kito Bute esančių vandens tiekimo stovų. Esant atsuktoms vandens padavimo sklendėms abu Bute esantys vandens tiekimo stovai „sužiedinami“, ir priklausomai nuo vandens vartojimo šiuose stovuose gali būti nevienodas vandens tekėjimo greitis, vadinasi kinta ir slėgis stovuose (DANIELIO BERNULIO dėsnis), t. y. vanduo gali cirkuliuoti tarp stovų ir vandens skaitiklio mechanizmas galėjo sukintis prieš laikrodžio rodyklę, kitu atveju pagal laikrodžio rodyklę (nevarojant vandens Bute).

Šis faktas buvo vizualiai identifikuotas ir aprašytas Akte, kuriame taip pat nurodyta, kad uždarius sklendę tarp skirtingų stovų (nutraukus „sužiedinimą“) problemos nebelieka“;

6.9.3. Savivaldybės administracijos pareigūnų teiginys, kad „Renovacijos metu galėjo būti padarytas nelegalus prisijungimas ne tik prie man priklausančių vandens tiekimo vamzdžių, bet ir prie Namo pagrindinių įvadų“, yra „Niekuo nepagrįstas Pareiškėjos teiginys.“

6.10. „2021 m. liepos mėnesio pradžioje Administratoriui vykdant nuotėkų stovo (per visus keturis Namu aukštus) keitimo darbus Bute buvo atidengta vamzdynų niša ir dalis Bute esančios apdailos. Atliekami darbai leido pilnai vizualiai įvertinti virtuvinio / san. mazgo vandens stovų sujungimą ir įsitikinti, kad jokių nelegalių prisijungimų prie Buto vidaus vamzdynų nėra“ – tai patvirtina Administratoriaus 2021-07-12 statinio apžiūros aktas Nr. DA405209 [toliau citatose ir tekste vadinama – Aktas-3], kuriame, be kita ko, nurodyta: Pareiškėja „skundžiasi, kad Renovacijos metu buvo padaryti nelegalūs prisijungimai ir įtaria, kad 27 butas vagia vandenį“, „Atlikus bendrųjų inžinerinių tinklų apžiūrą, jokių nelegalių pasijungimų ar paslėptų inžinerinių tinklų bei savavališko vandens naudojimo požymių nerasta. Virtuvinis šalto vandens stovas eina tik per 21 ir 24 butus. 27 ir 30 butai yra atsijungę nuo jo ir vandenį pasijungę nuo vonios stovo.“

6.11. „Šį faktą [„Buto gyventoja [Pareiškėja] vonios stovą sudubliavo su virtuviniu, tai yra Buto problema“] Pareiškėja pripažįsta savo Prašyme [...]“

„Komisijos buvo nustatytas skirtingų Bute esančių vandens tiekimo stovų „sužiedinimo“ faktas ir pateiktas nurodymas šį dirbtinį defektą pašalinti.“

6.12. „Įvertinus visas aplinkybes (atsakingų institucijų išvadas, nurodymus ir vandens suvartojimo statistiką) Pareiškėjai pateiktas paaiškinimas (Atsakymas) netiko, todėl jei Pareiškėja turi kokių tai kitokių vandens vagystės įrodymų, kurie Savivaldybės skyriaus darbuotojui nebuvo pateikti, buvo pasiūlyta kreiptis į policiją, kas Pareiškėjos ir buvo padaryta [...]. Pažymėtina, kad Pareiškėja jau anksčiau buvo kreipusi į policiją su šia ir kitomis pretenzijomis kaimynų atžvilgiu [...]“ (pvz., Pareiškėjos 2020-09-08 kreipimasi į Radviliškio policijos komisariatą: „Kreipiuosi į Jus jau antrą kartą [...] vėl vyksta magnetinis spinduliavimas iš viršaus. [...] Kažkaip buvo keista, kad televizorių žiūrėdama, kai kaimynai grįždavo įsijungę savo elektroninius prietaisus, aptemdavo mano televizorius ir už kelių minučių vėl įsijungdavo. Supratau, kad mano internetas yra subendrintas su 27 butu. [...] Ir kai aš atsuku vandenį čiaupe supratau, kad tarp *stajako* vamzdžio kranų ir virtuvės krano viduryje yra pajungtas man nežinant kokiu būdu ir kada į viršų tekantis vandens vamzdis. Įtariau, kad vykstant Renovacijai 2017 m. kai keitė vamzdžius manęs kartais nebūdavo namuose, tuo momentu galėjo paprašyti darbuotojų, kad nelegaliai prijungtų į viršų vandenį [...]. Norėčiau, kad visų šalių atstovai policijos akivaizdoje ištirtų esamą situaciją ir imtųsi priemonių, kad neįvyktų tokia pati nelaimė, kaip užliejimas 2010-07-15. [...]“).

Savivaldybės administracija šio tyrimo metu (2021-07-13) gavo Radviliškio policijos komisariato paaiškinimus dėl Pareiškėjos kreipimusi nagrinėjimo rezultatų: „Medžiagoje Nr. M-2-05-00117-21, kurioje Jūs pateikėt informaciją į mano paklausimą (dėl vandens neteisėto prisijungimo) buvo priimtas sprendimas atsakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, nes nebuvo nustatyta nusikalstamos veikos požymių. Minėtas nutarimas buvo apskūstas Pareiškėjos, tačiau jos skundas buvo atmestas ir paliktas galioti mano priimtas sprendimas, kuris šiuo metu yra įsiteisėjęs. Nuo 2020 metų sausio mėn. Šiaulių AVPK Radviliškio r. PK buvo registruoti dar trys Pareiškėjos skundai / pareiškimai / pranešimai, tačiau atlikus tyrimus pagal pateiktus duomenis jokių neteisėtų veikų nenustatyta (tiksliau – skunduose / pareiškimuose / pranešimuose pateikta informacija neatitiko tikrovės).“

6.13. „2020 m. gruodžio mėnesį Savivaldybės skyriaus darbuotojui lankantis su apžiūra Bute buvo bendrauta su Pareiškėja dėl jos pačios iniciatyva sujungtų skirtingų vandens tiekimo stovų („sužiedinimo“) ir kad atsakingų institucijų specialistų išvados teigia, kad būtent čia yra skaitiklių savaiminio sukimosi problema. Pareiškėja nenorėdama pripažinti šio fakto reikalavo, kad „kažkas“ turi jos Bute viską išgriauti, surasti „paslėptus“ vamzdžius, ir po to vėl atstatyti. Pareiškėjai buvo bandoma išaiškinti, kad tokius darbus Pareiškėjos Buto viduje gali užsakyti tik ji pati ir jei atliekamų darbų metu būtų rastas Pareiškėjos teigiamas neteisėtas prisijungimas, būtų galima inicijuoti ikiteisminį tyrimą, ir reikalauti nuostolių (ir atliktų darbų kaštų) kompensavimo. Pareiškėjai buvo pažadėta visokeriopa pagalba, jeigu tokio pobūdžio darbus ji ryžtųsi daryti. Pokalbio metu Pareiškėja teigė pagalvosianti apie tokią galimybę, tačiau praėjus mėnesiui nuo Pareiškimo pateikimo Savivaldybei dienos Pareiškėja į Savivaldybės skyriaus darbuotoją nesikreipė, į skambučius neatsiliepė, todėl Pareiškėjai buvo pateiktas apibendrintas Atsakymas.“

6.14. „Savivaldybės skyriaus darbuotojui atlikus apžiūrą ir surinkus visą turimą medžiagą iš atsakingų institucijų nebuvo nė mažiausio įtarimo, kad Pareiškėjos teigiamas nelegalus prisijungimas, prie Buto vandens tiekimo vamzdyno, galėtų egzistuoti. Įvertinus visas aplinkybes nemanome, kad „tyrimas buvo atliktas netinkamai, neišsamiai ir neobjektyviai bei paviršutiniškai“.“

6.15. „Šis faktas [„kodėl kaimyniniame bute leidžiant vandenį esant tam tikroms aplinkybėms pas mane Bute sukasi vandens skaitikliai“]. „Tik Administratoriaus darbuotojai ir Renovacijos administratoriaus RŠĮ atstovai gali atlikti tinkamą tyrimą, kas yra padaryta su minėtais vamzdžiais“] buvo nuodugniai išnagrinėtas atsakingų institucijų kompetentingų specialistų ir pateiktas Pareiškėjai RVĮ rašte su pridedamu Aktu“, „Būtent [Pareiškėjos] paminėtų institucijų [Administratoriaus ir RŠĮ] specialistai ir atliko išsamų tyrimą ir pateikė išvadas.“

6.16. Savivaldybės administracija, atsižvelgdama į Seimo kontrolierės tarpininkavimą (rekomendaciją: įvertinus Seimo kontrolierės pateikus prašymus, patikrinus visas Prašyme nurodytas aplinkybes, prireikus, nustatyta tvarka atlikus reikalingas Prašymo nagrinėjimui Savivaldybės administracijos funkcijas ir ėmusis priemonių Pareiškėjos keliamai problemai spręsti, pateikti Pareiškėjai kartotinį Savivaldybės administracijos atsakymą, atitinkantį išsamumo principų reikalavimus, motyvuotą Savivaldybės administracijos nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir konkrečiomis teisės aktų nuostatomis (Seimo kontrolieriui – jo kopija); pažymos 5 paragrafas), „2020-07-15 Pareiškėjai registruotu paštu išsiųstas 2020-07-14 Savivaldybės raštas Nr. S-1881-(8.24) su priedais“ [„ Dėl kartotinio išaiškinimo“; toliau citatose ir tekste vadinama – Atsakymas-2].

Atsakyme-2, be kita ko, Pareiškėjai pateikta ši papildoma informacija, paaiškinimai:

„Radviliškio rajono savivaldybės administracijos turimais duomenimis, dėl buto apliejimo, įvykusio 2010 metais, Jūs kreipėtės į teismą ir teismo sprendimu Jums buvo priteistas žalos atlyginimas.“

„Savo pareiškime teigiate, kad 2017 metais, vykdant Renovaciją, Jūsų butui buvo atstatytas tualetu vandens tiekimo stovas ir nuo to momento turite įtarimų, kad tuo metu galimai kažkas neteisėtai prisijungė prie Jūsų bute esančio šalto vandens tiekimo vamzdyno.“

„Bute esančio vidaus vamzdyno ir bendrojo naudojimo vandens tiekimo stovų apžiūros metu akivaizdžių neteisėtų prisijungimų prie Jūsų bute įrengto šalto / karšto vandens tiekimo vamzdyno nenustatyta. Aiškinantis aplinkybes vietoje ir išdėstytas Jūsų pareiškime nustatyta, kad Renovacijos metu atstatyti virtuvės / san. mazgo vandens stovai (kurie buvo panaikinti Jūsų iniciatyva dar 2005 metais) buvo sujungti su jau esančiu buto vidaus vandens tiekimo vamzdynu. Tokiu būdu bet kuris buto viduje esantis vandens vartotojas (čiaupas, klozetas, skalbimo mašina ir t. t.) vandenį galėjo pasiimti tiek iš vieno, tiek ir iš kito bute esančių vandens tiekimo stovų. Esant atsuktoms vandens padavimo sklendėms abu bute esantys vandens tiekimo stovai „sužiedinami“, ir priklausomai nuo vandens vartojimo šiuose stovuose gali būti nevienodas vandens tekėjimo greitis, vadinasi kinta ir slėgis stovuose (DANIELIO BERNULIO dėsnis), t. y. vanduo gali cirkuliuoti tarp stovų ir vandens skaitiklio mechanizmas galėjo sukintis prieš laikrodžio rodyklę, kitu atveju pagal laikrodžio rodyklę (nevarojant vandens Bute).

Dar 2020-07-28 Komisija šį faktą buvo vizualiai identifikavusi ir išvadas pateikusi Akte, kuriame nurodyta, kad uždarius sklendę tarp skirtingų stovų (nutraukus „sužiedinimą“) problemos nebelyka. Šis faktas Jūsų kažkodėl neįtikino, todėl Savivaldybės administracijos Statybos ir viešosios tvarkos skyriaus vedėjo pavaduotojas apžiūros metu pažymėjo, kad ne visur galima atlikti vizualinę apžiūrą, nes dalis Bute esančių vamzdynų paslėpta po grindų apdaila ar sienose, todėl norint papildomai įsitikinti, kad nelegalių prisijungimų nėra būtina „atidengti“ visą Buto vamzdyną išardžius įrengtą Buto apdailą. Tokį sprendimą gali priimti tik pati Buto savininkė ir užsakyti darbų atlikimą. Jeigu toks nelegalus prisijungimas vis dėlto būtų rastas, tik tokiu atveju Jūs galėtumėte rašyti pareiškimą policijai dėl vagystės, ir tikėtis nuostolių bei patirtų išlaidų kompensavimo.

2021 m. liepos 8–9 dienomis Administratoriui vykdant san. mazgo ir virtuvės nuotėkų stovo (per visus keturis pastato aukštus) keitimo darbus, Bute buvo atidengta vamzdynų niša ir dalis Bute esančios apdailos. Atliekami darbai leido pilnai vizualiai įvertinti virtuvinio / san. mazgo vandens

stovų sujungimą ir įsitikinti, kad jokių nelegalių prisijungimų prie Buto vidaus vamzdynų nėra (atlikta fotofiksacija). Aktas-3 pridedamas.

Išaiškėjus naujoms aplinkybėms ar turint nusiskundimų, maloniai prašome kreiptis į Radviliškio rajono savivaldybės administraciją.“

6.17. „Savivaldybė įsitikinusi, kad tyrimas Pareiškėjos atžvilgiu atliktas išsamiai, įvertinus visas aplinkybes ir Pareiškėjai suteikta visa informacija leidžianti priimti teisingus sprendimus.“

Skundo tyrimui reikšmingi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

7. Įstatymai

7.1. *Vietos savivaldos įstatyme* (toliau vadinama – VSI) nustatyta:

7.1.1. *4 straipsnis* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 6) savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus; [...] 10) veiklos skaidrumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma; [...]“;

7.1.2. *6 straipsnis* – viena iš savivaldybių savarankiškų funkcijų yra: „21) statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka“;

7.1.3. *9 straipsnis* – „1. Savivaldybė administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams, nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdamą [...] savivaldybės įmones, akcines bendroves, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parinkdamą viešųjų paslaugų teikėjus ir įgyvendindamą viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę.“

7.2. *Statybos įstatyme* nustatyta:

7.2.1. *2 straipsnis* – „55. Statinio naudojimo priežiūra – viešojo administravimo subjekto atliekama kontrolė, kurios tikslas – nustatyti, ar statinio techninė priežiūra atitinka šio įstatymo ir kitų teisės aktų, taip pat normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus. [...]. 82. Statinio techninė priežiūra – statinio naudotojo organizuojama šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytų techninių, organizacinių priemonių visuma, užtikrinanti Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus per visą statinio ekonomiškai pagrįstą naudojimo trukmę. [...]“;

7.2.2. *47 straipsnis* – „1. Statinių naudotojai privalo: 1) naudoti statinį (jo patalpas) pagal paskirtį, išskyrus Vyriausybės nustatytus atvejus ir tvarką; [...] 3) šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka organizuoti ir (ar) atlikti statinio techninę priežiūrą; [...] 5) leisti statinių naudojimo priežiūrą atliekančių viešojo administravimo subjektų pareigūnams, atliekantiems savo funkcijas, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka patekti į naudojamą statinį, butą ir kitas gyvenamąsias patalpas ir apžiūrėti juos; pateikti šiems pareigūnams su statinio, buto ir kitų gyvenamųjų patalpų naudojimu ir jų technine priežiūra susijusius dokumentus. [...]“;

7.2.3. *48 straipsnis* – „1. Statinio techninę priežiūrą organizuoja statinio naudotojas ūkio būdu arba sutarties pagrindu paskirdamas statinio techninį prižiūrėtoją. Statinio techninis prižiūrėtojas gali būti paskirtas ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais. [...]. 3. Statinio techninis prižiūrėtojas, atlikdamas konkretaus statinio techninę priežiūrą, vykdo organizacines ir technines priemones statinio techninei būklei palaikyti, kad būtų užtikrinti Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatyti esminiai statinių reikalavimai per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę. [...]“;

7.2.4. *49 straipsnis* – „1. Statinių naudojimo priežiūrą atlieka šie viešojo administravimo subjektai: [...] 3) statinių, nenurodytų šio straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose, – savivaldybių administracijos; [...]. 2. Statinių naudojimo priežiūrą atliekantys viešojo administravimo subjektai tikrina, kaip statinių naudotojai vykdo šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatytus statinių techninės priežiūros ir naudojimo bei statinių saugos reikalavimus.

3. Viešojo administravimo subjektas, atliekantis statinio naudojimo priežiūrą, turi teisę: [...] 6) kartu su statinio techniniu prižiūrėtoju pateikti į butus ir kitas gyvenamąsias patalpas [...]. 6. Statinių naudojimo priežiūros atlikimo tvarką nustato aplinkos ministras. [...].“

7.3. *Viešojo administravimo įstatymo* (toliau vadinama – VAI) 3 straipsnyje nustatyta:

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujami šiais principais: [...] 2) draudimo keisti į blogąją pusę (*non reformatio in peius*). Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas administracinės procedūros sprendimą, negali pabloginti asmens, dėl kurio kreipimosi pradėta administracinė procedūra, padėties; [...] 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...].“

7.4. *Civiliniame kodekse* (CK) nustatyta:

7.4.1. *1.138 straipsnis* – „Civilines teises įstatymų nustatyta tvarka gina teismas, [...].“;

7.4.2. *4.82 straipsnis* – „1. Butų ir kitų patalpų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso namo bendro naudojimo patalpos, pagrindinės namo konstrukcijos, bendrojo naudojimo mechaninė, elektros, sanitarinė–techninė ir kitokia įranga. [...].“

7.5. *Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnyje* nustatyta: „1. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: [...] 3) nutraukti skundo tyrimą. [...]. 3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

8. Kiti teisės aktai

8.1. *Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-08-05 nutarimu Nr. 831 patvirtintuose Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatuose* (Administravimo nuostatai) reglamentuota:

8.1.1. „3. Pagrindinis administratoriaus uždavinys – administruoti namo bendrojo naudojimo objektus – užtikrinti jų priežiūrą pagal teisės aktų nustatytus privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus (toliau – privalomieji reikalavimai), įgyvendinti namo butų ir kitų patalpų savininkų (toliau – patalpų savininkai) su bendrąja nuosavybe susijusius sprendimus ir pavedimus, priimtus CK 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka, jiems atstovaujant“;

8.1.2. „4. Vykdydamas pagrindinį uždavinį, administratorius atlieka šias funkcijas: [...] 4.2. Sudaro ir tvarko namo bendrojo naudojimo objektų aprašą (toliau – objektų aprašas). [...]. Objektų aprašą skelbia Administravimo nuostatų 14.1 papunktyje nurodytu būdu, jo kopijas Administravimo nuostatų 14.4 papunktyje nurodytu būdu per 5 darbo dienas nuo jo patvirtinimo teikia patalpų savininkams. [...]. 4.3. Vadovaudamasis teisės aktais, reglamentuojančiais pastatų, jų inžinerinių sistemų naudojimą ir priežiūrą, [...] organizuoja namo techninę priežiūrą [...].“;

8.1.3. „7. Administratorius privalo: 7.1. Administravimo nuostatuose nurodytas funkcijas ir pareigas atlikti apdairiai, sąžiningai ir tik naudos gavėjų interesais [...]; 7.6. informuoti kompetentingas institucijas (savivaldybės vykdomąją instituciją ir valstybinę statybos ir statinių priežiūrą atliekančias institucijas) apie asmenis, pažeidusius teisės aktus, reglamentuojančius namo techninę priežiūrą ir naudojimą; 7.7. jeigu bendrojo naudojimo objektų būklė kelia grėsmę jų išlikimui, žmonėms ar aplinkai, pagal teisės aktų reikalavimus imtis būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos ir pašalinta grėsmė; [...].“

8.2. *Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-30 įsakymu Nr. D1-971 patvirtintame statybos techniniame reglamente STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“* (Reglamentas) nustatyta:

8.2.1. „105. Šio Reglamento 102.2 ir 102.3 papunkčiuose nurodyti Subjektai turi atlikti šių konkrečių statinių (jo dalių) Naudojimo priežiūrą vietoje: 105.1. ypatingųjų statinių, kurių požymiai apibrėžti STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ [...], ir daugiabučių gyvenamųjų namų, kurių aukštingumas iki 5 aukštų imtinai, – ne rečiau kaip vieną kartą per metus. [...]“;

8.2.2. „106. Reglamento 102.2 ir 102.3 papunkčiuose nurodyti Subjektai konkretaus statinio (jo dalies) Priežiūrą vietoje gali atlikti dažniau, nei nurodyta šio Reglamento 105 punkte, kai: 106.1. tokį sprendimą priėmė pats šio Reglamento 102.2 ir 102.3 papunkčiuose nurodytas Subjektas. [...]; 106.3. gautas skundas, prašymas ar pranešimas dėl statinių priežiūros, kuris nagrinėjamas VAI [...] nustatyta tvarka ir terminais.“;

8.2.3. „108. Priežiūros vykdytojas, tikrindamas Naudotojo atliekamą statinių techninę priežiūrą, privalo: 108.1. pareikalauti pateikti statinio techninei priežiūrai reikalingus dokumentus [9.5; 9.41], kai jie privalomi [...] 108.2. patikrinti: [...] 108.3. apžiūrėti statinį ar jo dalį vietoje; 108.4. apžiūrėjus statinį ar jo dalį, nustatyti: [...]; ar statinį naudojant laikomasi statinio projekte numatytų reikalavimų; [...] 108.4.4. padaryti išvadas apie statinio techninę būklę ir jo techninę priežiūrą atsižvelgiant į 108.2.1-108.4.3 papunkčiuose nustatytus kriterijus; 108.5. surašyti statinio techninės priežiūros patikrinimo aktą [...]; 108.6. nustatyti reikalavimus trūkumams pašalinti; 108.7. kontroliuoti statinio techninės priežiūros patikrinimo akte įrašytų reikalavimų įvykdymą; 108.8. statinio techninės priežiūros žurnale ir prižiūrimų naudojamų statinių naudotojų sąrašė pažymėti apie atliktą statinio techninės priežiūros patikrinimą“;

8.2.4. „109. apie patikrinimo išvadas bei reikalavimus informuoti raštu statinio naudotoją ir statinio savininką (kai naudotojas nėra statinio savininkas).“

8.3. *Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių* (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) 35 punkte nustatyta: „Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: [...] 35.3. i prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; [...]“

Tyrimui reikšminga Lietuvos Respublikos teismų praktika

9. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika:

9.1. *2014-05-28 nutartis administracinėje byloje Nr. A261-610/2014* – „[...] viešojo administravimo subjektas, bet kokiu būdu gavęs informaciją apie galbūt padarytus pažeidimus, pagal savo kompetenciją turi patikrinti tokią informaciją, ją įvertinti ir reaguoti į ją nuostatų bei kitų teisės aktų nustatyta būdu. Tačiau tai nereiškia, kad VAI, kitų šiam ginčui aktualių teisės aktų taikymo požiūriu atsakovas privalo veikti taip, kaip to prašo besikreipiantys į juos asmenys [...]“

9.2. *2016-02-22 nutartis 2016-02-22 administracinėje byloje Nr. A-1150-520/2016* – „[...] atsakovas savo kompetencijos ribose įvykdė pareigą ir pateikė pareiškėjui tinkamą atsakymą, o tai, kad pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatų. [...]“

Tyrimo išvados

10. Apibendrinus Pareiškėjos skunde nurodytas aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėja skundžiasi netinkamu jos Prašymo, kuriame nurodyta galima neteisėto prisijungimo prie jos Buto, Namų vandentiekio vamzdžių Renovacijos metu problema, išnagrinėjimu ir netinkamu Atsakymu, nes, jos nuomone, Atsakymas nėra pagrįstas Komisijos nustatyta faktine aplinkybe, kad „Bute sukasi šalto bei karšto vandens vonios ir virtuvės stovų skaitikliai, kai leidžia vandenį 27 bute“, kad Savivaldybės administracijos atstovas netinkamai „atliko savo pareigas ir nesivadovavo teisės aktais bei pareiginiiais nuostatais, todėl tyrimas buvo atliktas netinkamai, neišsamiai ir neobjektyviai bei

paviršutiniškai“, ir „neišsiaiškino galimos vandens vagystės“ ir nepagrįstai nurodė, kad „akivaizdžių požymių dėl galimos vandens vagystės ir kurie patvirtintų mano teiginius nėra“, kad Atsakyme „nėra teisės aktų nuorodų“, kad nepagrįstai yra kaltinama Pareiškėja, „nors pakeitimai padaryti Renovacijos projekto įgyvendinimo metu“.

11. Vadovaujantis / remiantis / atsižvelgus į:

11.1. VSI (pažymos 7.1 punktas), Statybos įstatymu (pažymos 7.2 punktas), CK (pažymos 7.4 punktas), Reglamentu (pažymos 8.2 punktas), Administravimo nuostatais (pažymos 8.1 punktas):

11.1.1. Savivaldybė, vykdydama statinių naudojimo priežiūros įstatymų nustatyta tvarka funkciją, įgyvendindama viešosios vandens tiekimo paslaugos priežiūrą ir kontrolę, turėjo vadovautis savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo, veiklos skaidrumo ir kitų principų reikalavimais (savivaldybės administracijos veikla ir visais jos veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, Savivaldybės administracijos veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma);

11.1.2. Savivaldybės administracijos pareigūnai, gavę Pareiškėjos Prašymą, turėjo atlikti statinio (Namo) naudojimo priežiūrą (kontrolę, kurios tikslas – nustatyti, ar Administratoriaus atliekama Namu techninė priežiūra atitinka Statybos įstatymo, Reglamento ir kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus), nes paskutinį kartą ši kontrolė buvo atlikta net prieš 6 metus (2014 metais; pažymos 6.2 punktas), kai Namu naudojimo priežiūra vietoje turi būti atliekama ne rečiau kaip vieną kartą per metus (turėjo apžiūrėti Namą ar jo dalį vietoje, patikrinti, ar Administratorius tinkamai organizuoja Namu techninę priežiūrą, imasi organizacinių ir techninių priemonių Namu techninei būklei palaikyti, užtikrinti nustatytus esminius statinių reikalavimus per visą Namu ekonomiškai pagrįstą naudojimo trukmę, ar statinį naudojant laikomasi statinio projekte numatytų reikalavimų; padaryti išvadas apie Namu, jo dalies techninę būklę ir jo techninę priežiūrą, surašyti statinio techninės priežiūros patikrinimo aktą, nustatyti reikalavimus trūkumams pašalinti, apie patikrinimo išvadas bei reikalavimus informuoti raštu Pareiškėją ir kt.);

11.1.3. Namu butų ir kitų patalpų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso Namu bendrojo naudojimo mechaninė, sanitarinė–techninė ir kitokia įranga ir kt.; Administratorius privalo organizuoti Namu techninę priežiūrą, sudaryti ir tvarkyti Namu bendrojo naudojimo objektų aprašą (toliau vadinama – Aprašas), kuriame nurodomi Namu bendrojo naudojimo objektai (šiuo atveju – Namu bendrojo naudojimo vandens tiekimo sistemos įrenginiai). Likusi dalis vandens tiekimo sistemos, esanti Namu butuose ir kitose patalpose, nuosavybės teise priklauso šių patalpų savininkams;

11.2. VAĮ (pažymos 7.3 punktas), Prašymų nagrinėjimo taisyklėmis (pažymos 8.3 punktas), teismų praktika (pažymos 9 paragrafas):

11.2.1. Savivaldybės administracijos pareigūnai turėjo Prašymą išnagrinėti pagal jo turinį, patikrinti Prašyme nurodytą informaciją apie galbūt padarytus pažeidimus pagal savo kompetenciją, ją įvertinti ir reaguoti į ją teisės aktų nustatytu būdu (pastebėtina, kad Savivaldybės pareigūnai neprivalo veikti būtent taip, kaip to prašo Pareiškėja), pateikti Pareiškėjai VAĮ išsamumo principo reikalavimus atitinkantį atsakymą (Atsakymas turėjo būti aiškus ir argumentuotas, tuėjo būti nurodytos visos Prašymo nagrinėjimui įtakos turėjusios aplinkybės ir konkrečios teisės aktų nuostatos, kuriomis buvo remtasi vertinant Prašymų turinį);

11.2.2. tuo atveju, jeigu Savivaldybės administracija savo kompetencijos ribose įvykdė pareigą ir pateikė Pareiškėjai tinkamą atsakymą, tai, kad Pareiškėjos netenkina Atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats Atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis VAĮ nuostatų;

11.3. Seimo kontrolierių įstatymu (pažymos 7.5 punktas) – skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia.

12. Apibendrinus šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–6 paragrafai), konstatuotina, kad nagrinėjamu atveju ***Savivaldybės administracijos pareigūnai***:

12.1. iki šio skundo pateikimo Seimo kontrolieriui nebuvo atlikę statinių naudojimo priežiūros pagal Prašymą, nebuvo pateikę galutinio atsakymo dėl to, ar nėra neteisėto prisijungimo prie Buto, Namų vandentiekio įrenginių ir kt.

Seimo kontrolierė, susipažinusi su Pareiškėjos skundu, išvelgė galimus Savivaldybės pareigūnų veiklos trūkumus, nagrinėjant Pareiškėjos prašymus, todėl raštu suformulavo atitinkamus klausimus, prašymus Savivaldybės administracijos pareigūnams, taip sudarydama jiems sąlygas šio skundo tyrimo metu ištaisyti jų veiklos trūkumus (pažymos 5 paragrafas);

12.2. ***šio tyrimo metu atsižvelgė į Seimo kontrolierės tarpininkavimą ir ėmėsi papildomų priemonių Pareiškėjos skunde nurodytai problemai nustatyta tvarka spręsti***:

12.2.1. 2021-07-09 atliko statinio techninės priežiūros patikrinimą (Aktas-2), jokių BNO defektų / trūkumų nenustatė (pažymos 6.2.2 papunktis);

12.2.2. gavo ir pateikė papildomus RŠĮ ir RVĮ paaiškinimus dėl Pareiškėjos skunde Seimo kontrolieriui keliamos problemos, kurie paremti nustatytais faktinėmis aplinkybėmis (pažymos 6.6.1 papunktis);

12.2.3. pateikė papildomus duomenis dėl Renovacijos metu atliktų darbų ir dėl Namų butų savininkų (tarp jų, ir Pareiškėjos) patvirtinimo, kad Renovacijos metu atliktiems darbams pretenzijų jie neturi; pažymos 6.9 punktą);

12.2.4. 2021 m. liepos mėnesio pradžioje, Administratoriui vykdant nuotėkų stovą (per visus keturis Namų aukštus) keitimo darbus, kartu Bute patikrino, įvertino, bendrųjų inžinerinių tinklų apžiūrą, virtuvinio / san. mazgo vandens stovų sujungimą ir įsitikino, kad jokių nelegalių prisijungimų prie Buto vidaus vamzdinių ar paslėptų inžinerinių tinklų bei savavališko vandens naudojimo požymių nėra (pažymos 6.10 punktą);

12.2.5. Prašymas išnagrinėtas kartotinai ir Pareiškėjai pateiktas papildomas Atsakymas-2 (su priedais), išsamiai informuojant apie šio tyrimo metu atliktus papildomus Savivaldybės pareigūnų veiksmus, kitas faktines aplinkybes, pateikiant Aktą-3 (pažymos 6.16 punktą).

13. Apibendrinus pažymos 11–12 paragrafuose pateiktas išvadas (Savivaldybės pareigūnai atsižvelgė į Seimo kontrolierės tarpininkavimą, šio tyrimo metu atliko papildomus veiksmus, nurodytus pažymos 12.2.1–12.2.5 papunkčiuose) bei vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi (skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia; pažymos 7.4 punktą), konstatuotina, kad Pareiškėjos ***skundo tyrimas nutrauktinas***.

14. Kartu Seimo kontrolierė:

14.1. ***pažymi, kad nepaisant to, jog, atsižvelgus į Savivaldybės administracijos pareigūnų pastangas imtis priemonių Pareiškėjos nurodytai problemai įvertinti, nutraukiamas šio skundo tyrimas, atkreiptinas Savivaldybės pareigūnų dėmesys į tai, kad vadovaujantis VAI išsamumo principo reikalavimais Savivaldybės atsakymuose turi būti nurodytos ne tik faktinės aplinkybės, bet ir konkrečios teisės aktų nuostatos, kuriomis turėjo būti remiamasi nagrinėjant Prašymą***. Teikiant Atsakyme-2 išvadą, kad „Tokį sprendimą [„norint papildomai įsitikinti, kad nelegalių prisijungimų nėra būtina „atidengti“ visą Buto vamzdyną išardžius įrengtą Buto apdailą“] gali priimti tik pati Buto savininkė ir užsakyti darbų atlikimą“, ji turėjo būti motyvuota teisės aktų, pvz., reglamentuojančių, kas yra laikoma daugiabučio namo BNO, nuostatomis, papildomomis faktinėmis aplinkybėmis, pvz., ištrauka iš Aprašo ir kt.;

14.2. atkreipia Pareiškėjos dėmesį į tai, kad ir šiuo atveju (Pareiškėja jau sprendė kitą ginčą dėl žalos atlyginimo; pažymos 6.16 punktą), jeigu Pareiškėja ir toliau mano, kad jos teisės pažeidžiamos ir jai daroma žala, ji savo civilines teises gali ginti teisme CK nustatyta tvarka (pažymos 7.4.1 papunktis).

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

15. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, nusprendžia Pareiškėjos skundo dėl Radviliškio rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) tyrimą nutraukti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

16. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui** rekomenduoja informuoti, kokių priemonių imtasi, kad ateityje būtų tinkamai įgyvendinami VAĮ išsamumo principo reikalavimai, t. y., nagrinėjant asmenų prašymus, susijusius su Savivaldybės administracijos pareigūnų vykdoma statinių naudojimo priežiūra, atsakymai jiems būtų grindžiami ne tik su statinių naudojimo priežiūra susijusiomis ir nustatomos faktinėmis aplinkybėmis, bet nurodant konkrečių teisės aktų nuostatas.

Apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per 30 dienų nuo rekomendacijos gavimo dienos.

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė